

LDDK pozīcija
Nacionālās trīspusējās padomes sēdei
2020.gada 9.septembrī
Par nodokļu politiku 2021. gadam

Pamatojoties uz Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) padomes 2020. gada 7.septembra sēdē nolemtu un LDDK un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) iepriekš pausto kopīgu pozīciju, LDDK aicina Nacionālās trīspusējās sadarbības padomi ņemt vērā šādu Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) **pozīciju par valdības piedāvātajiem nodokļu politikas attīstības virzieniem valsts sociālās ilgtspējas un ekonomikas konkurētspējas veicināšanai, gatavojot valsts budžetu 2021.gadam.**

Latvijas Darba devēju konfederācija:

- atbalsta politisko mērķi Latvijā izveidot reģionāli konkurētspējīgāko nodokļu sistēmu, vienlaicīgi nodrošinot pakāpenisku iekasēto nodokļu apjoma pieaugumu un nodrošinot papildu ekonomisko aktivitāti un investīciju piesaisti. Šāds mērķis jānosaka, skaidri definējot soļus tā sasniegšanai;
- konceptuāli atbalsta valdības piedāvātās izmaiņas samazināt VSAOI par 1% (0,5 darba devēja un 0,5 darba ņēmēja daļā) kā signālu konkurētspējas virzienā, vienlaikus saglabājot sasaisti ar veselības apdrošināšanu un 1% no kopējās obligāto iemaksu likmes novirzīšanu veselības aprūpes finansēšanai. LDDK uzskata, ka ir nepieciešams vēl straujāks nodokļu sloga samazinājums, lai nodrošinātu Latvijas uzņēmumu konkurētspēju Baltijas un visā Ziemeļvalstu reģionā;
- aicina koalīcijas partijas uzsākt darbu pie plāna izstrādes, kurā definēti precīzi soļi, kā 2 gados sasniegt mērķi – konkurētspējīgākās darbaspēka nodokļu likmes un darbaspēka izmaksas Baltijas reģionā, darbaspēka iesaiste un nodokļu nomaksas veicināšana (t.sk. darba nespējas lapas, virsstundu apmaksa, dīkstāves apmaksa, izglītības apmaksa, praktikanu atalgojums prakses laikā, jauno vecāku pabalsta saglabāšana paralēli strādājot, veselības apdrošināšana, mobilitātes izmaksas, darbinieku ēdināšanas izmaksas, atvieglojumu un pabalstu pārskatīšana, utt.);
- konceptuāli atbalsta minimālo VSAOI ieviešanu, vienlaikus uzsverot, ka ir būtiski, lai ieviešana ir pakāpeniska, motivējoša un vienkārši administrējama. LDDK ieskatā ieviešanai jānotiek pakāpeniski (piemēram, 90Eur/mēnesī pirmajā gadā; 180 Eur/mēnesī otrajā gadā;), vienlaikus 2 gadu laikā pārejot uz modeli, kurā tiek skatīti mājāsaimniecības ienākumi kā kopums nodokļu un

sociālo iemaksu aprēķināšanai un nomaksai. Ieviešot minimālās VSAOI, būtiski nodrošināt savlaicīgu darba ņēmēju informēšanu, iespēju regulāri monitorēt veikto un plānoto iemaksu kopsummu un nepieciešamības gadījumā to papildināt, nodrošināt iemaksu summēšanu par visiem personas ienākumiem, no kuriem jāveic VSAOI. LDDK aicina noteikt darba ņēmēja atbildību, veicot piemaksu līdz minimālai VSAOI;

- aicina pakāpeniski, fiskāli neitrālā veidā atteikties no diferencētā neapliekamā minimuma, jo tas neveicina nodokļu sistēmas taisnīgumu un vienkāršību, kā arī dod īpašas priekšrocības personām bez apgādājamajiem un palielina nevienlīdzību, kas pastāv starp mājsaimniecībām ar un bez apgādājamajiem; LDDK aicina izvērtēt iespēju ieviest fiskāli neitrālu neapliekamo minimumu visiem darba ņēmējiem;
- konceptuāli atbalsta plānotās izmaiņas ienākumu no IIN proporcionālajā sadalījumā starp pašvaldību un valsti. LDDK ieskatā vienlaikus ar izmaiņām ienākumu sadales proporcijā jānodrošina pašvaldībām papildu nodokļu stimuli (UIN, IIN dalījums), lai palielinātu motivāciju piesaistīt investīcijas un radīt darbavietas savā teritorijā;
- uzskata, ka visi alternatīvie nodokļu režīmi, tai skaitā autoratlīdzību režīms, jāskata kopskatā un jāreformē vienlaicīgi, lai nenotiktu personu migrācija starp nodokļu režīmiem, novēršot iespēju tos izmantot negodprātīgai nodokļu optimizācijai un citu personu nodarbināšanai. Vienlaikus režīmam jābūt vienkārši administrējamam un jāiesaista personas godprātīgā nodokļu nomaksā.